

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و به نستعين إنه هو خير موقق و معين

ثم الصلاة و السلام على أشرف الأنبياء و المرسلين حبيب إله العالمين

أبي القاسم مصطفى محمد صلى الله عليه و آله الأطيبين

سيما بقیة الله في الأرضين من الآن إلى قیام يوم الدين

اليوم الرابع، ۹۴/۱/۱ ← من ابتداء "الفصل ۲. المعرف بـأل" (ص ۳۰۷) إلى ابتداء "الفصل ۳. الضمير" (ص ۳۰۹)

برادران عزیز، سلام.

از خداوند مهربان می خواهیم که امسال را سال بازگشت ما به سوی خودش و اجتناب از ظلمات گناهان قرار دهد و

نور بندگی خود را بر دل های ما بتاباند.

توجه شما را به نکات و سؤالاتی که در محدوده امروز وجود دارد، جلب می کنم:

اللهم صلّ على محمد و آل محمد

الفصل الثانی، ص ۳۰۷:

ص ۳۰۸:

- سؤال ۱: در عبارت "الأوّل ما تُفيدُ التعريفَ الحقيقيّ"؛

○ مصداق "ما" را مشخص کنید.

○ اسم فاعل و اسم مفعول فعل موجود در جمله صله را ساخته و مصداق آن ها را مشخص کنید.

- سؤال ۲: شاهد مثال در آیه شریفه ۳ سوره مبارکه مائده، کجا است؟

- سؤال ۳: در عبارت "و هي أيضاً على ثلاثة أقسامٍ"، "أيضاً" را تفسیر کنید.

ص ۳۰۹:

- سؤال ۴: در عبارت "يُعاملُ مُعامَلةَ المعرفةِ في اللَّفظِ فقط كَعَلِمِ الجنسِ":

○ نائب فاعل را مشخص کنید.

○ نقش "مُعَامَلة" چیست؟

○ منظور از "كَعَلِمِ الجنسِ" چیست؟

- نکته ۱: نمودار اقسام "أل" به این قرار است:

○ حرف تعریف

■ عهد: افاده تعریف حقیقی می کند.

- حضوری؛ مانند ﴿الْيَوْمَ يَأْسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ﴾.
- ذکری؛ مانند ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ﴾.
- ذهنی؛ مانند ﴿إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ﴾.

■ جنس: افاده تعریف حقیقی نمی کند و تنها افاده تعریف لفظی می کند؛ یعنی مدخول آن از نظر معنایی نکره است و تنها از نظر لفظی، قواعد معرفه را دارد، مثلاً صفت برایش معرفه می آید.

- حقیقت: دلالت بر نفس حقیقت و ماهیت می کند، بدون دلالت بر افراد؛ مانند ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا﴾.
- استغراق: دلالت بر جمیع افراد ماهیت می کند؛ مانند ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خَسْرٍ﴾.
- دلالت بر فرد مجهولی از ماهیت می کند؛ مانند ﴿وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذَّبَّابُ﴾.

○ موصوله: بر سر اسم فاعل، اسم مفعول، صفت مشبّهه، صیغه مبالغه و اسم تفضیل می آید.

○ زائده: نه برای تعریف است و نه موصوله.

تنبيه، ص ۳۰۹:

- سؤال ۵: عبارت "يُبدَلُ الميم من لام آل" را با استفاده از وسيط، ترجمه کنید.

- نکته ۲:

○ وسيط، ص ۹۴۰:

(النَّصْرُ): من ثلاثة إلى عشرة من الرجال.
ويقال: هم نفر فلان: نافرته. - المجمع من الناس.

○ این تنبيه می خواهد بگوید در گویش قبیله "حمير" و گروهی از قبیله "طیء"، به جای لام "أل"، از میم استفاده می شود و می گویند "أم"؛ مثلاً به جای "البر" و "الصيام" و "السفر" می گویند "أمبر" و "أمصيام" و "أمسفر".

و السلام عليكم و رحمة الله و بركاته